

ШАНОВНІ КОЛЕГИ! ДОРОГІ ОСВІТЯНИ!

Щиро вітаю Вас із професійним святом - **Днем працівників освіти!**

Цей день був і залишиться назавжди для кожного учителя, викладача, сивочолого ветерана педагогічної праці, кожної родини радісним та всенародним святом.

Освітняни - люди особливого гатунку, які свої сили, знання і досвід віддають вихованню в молодій людині потреби до пізнання світу, самовдосконалення та самореалізації, готовності до праці на благо рідної України. Нехай Ваша щоденна самовіддана праця помножить добро у світі, буде легкою і радісною від щедрої любові до вихованців та колег, повниться світлою вірою у свої сили, знання і високе призначення на землі - бути Учителем! Бажаю усім Вам повторитися у своїх уcnях прекрасними рисами національної культури, високої моралі, патріотичним духом любові до свого народу, рідної мови та допомогти їм опанувати найважчу і найважливішу науку в світі - науку бути

Людиною.

Шановні ветерани освітанської ниви! Низько вклоняюся Вам за неоціненний внесок у розвиток освіти, за Ваш учительський подвиг, що назавжди залишиться в пам'яті Ваших учнів і колег, які продовжують втілювати в життя Ваші надбання, досвід, нереалізовані задуми з виховання дітей.

І про яку б сферу діяльності не йшла мова: адміністративну, навчально-виховну, обслуговування приміщень, організацію харчування та медичного обслуговування - всюди є ваші приклади самовідданої праці наших колег, які роблять спільну справу - виховання дітей, майбутнього нашої держави України.

Дорогі колеги! Сьогодні Ваше свято. Свято скромних, але достойних людей, свято добра, мудрості та любові. Низький уклін Вам за натхнення і самовіддану працю. Нехай Ваше життя стелиться барвистим рушником здоров'я, оптимізму та успіхів, достатку і щастя, бо не руками, а серцями своїми сієте щодня цілющі зерна любові, бо не водою, а невичерпною жагою життя скроплюєте тендітні паростки майбутнього! Хай багатство і щирість Ваших душ зігрівають усіх нас, натхнення підносять до вищих щаблів духовності, сила любові захоплює, а краса чеснот вселяє віру у непроминуцність вічних істин.

Хай Вам щастить у всіх Ваших починаннях!

НАДІЯ ВОЛОДИМИРІВНА СКОТНА,
ректор, професор

30 ВЕРЕСНЯ - ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ БІБЛІОТЕК

Шановні бібліотекарі! Прийміть найщиріші вітання з нагоди професійного свята! Нехай буде успішною Ваша праця на благо Франкового університету, а бібліотечна нива й надалі колоситься добрим зерном віковитої мудрості, яку даруватимете своїм читачам. Нехай тепло та родинний затишок надійно захищають Вас від негараздів, а в майбутньому чекає багато наповнених корисними справами і всякими благами років. Хай Ваше життя проходить під покровом Віри, Надії, Любові та Мудрості-Софії, день пам'яті яких символічно співпадає з Вашим професійним святом.

МАРІЯ ДМИТРІВ,
директор бібліотеки

ВІТАЄМО!

Ухвалою вченої ради від 19 вересня 2013р. присвоєно почесне звання "Заслужений професор Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка":
Н.В. Скотній, ректору, завід. кафедри практичної психології, доктору філософських наук, професору;

Л.В. Тимошенко, кандидату історичних наук, професору, завід. кафедри давньої історії України та спеціалізованих історичних дисциплін.

Відповідно до Положення про Відзнаку вченої ради Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (наказ № 482 від 18.10.2012р.) та ухвали вченої ради університету (протокол № 10 від 19.02.2013р.) нагороджено Відзнакою вченої ради (№ 003) доктора філософських наук, професора Т.І. Біленко за багаторічну сумлінну працю, плідну наукову та навчально-виховну діяльність, вагомий внесок у підготовку студентів, формування позитивного

іміджу університету. Нагороджено Відзнакою вченої ради (№ 004) також завід. кафедри педагогіки і методики початкового навчання, кандидата педагогічних наук, професора Д.В. Луцика за багаторічну сумлінну працю, плідну наукову та навчально-виховну діяльність, вагомий внесок у підготовку студентів, формування позитивного іміджу університету.

ВЧИТЕЛЬКА

*А над містом сивіють сутінки,
кіт умоститься на колінах.*

*Вона любить дивитись мультики,
чай гарячий і джем з малини.*

*Вона любить чудні історії,
хепі-енди, підбори, квіти.*

*Вона нині доволі зморена -
школа, галас і діти, діти.*

*Часом сердиться, часом хмариться,
хоч і любить дітей нестямно.*

*Вона школі неначе матрися,
а для учнів немов би мама.*

*Кличуть сні у казки із ролями,
а вона ще не спить донині.*

*В неї зошити із контрольними -
перевірена половина.*

*Кличуть сні у казки із ролями,
а вона ще не спить донині.*

*В неї зошити із контрольними -
перевірена половина.*

*Кличуть сні у казки із ролями,
а вона ще не спить донині.*

*В неї зошити із контрольними -
перевірена половина.*

СОФІЯ КРИМОВСЬКА

Найщиріші слова вітань шлемо з нагоди Дня народження професору, проректору з науково-педагогічної роботи **Юрію Львовичу Кишакевичу!**

Вельмишановний Юрію Львовичу!

Ми знаємо і цінуємо Вас як вмілого керівника, людину з величезним досвідом та життєвою мудрістю. Ваш професіоналізм, багаторічна, послідовна та наполеглива праця зробили вагомий внесок у розвиток освіти і науки. Ваша невтомна праця, високі моральні та професійні якості, громадська свідомість, творче та відповідальне ставлення до справи у поєднанні з чуйним ставленням і турботою про людей, принесли Вам заслужений авторитет не тільки серед колег, а й усіх тих, хто знає Вас. У колективі Ви створюєте атмосферу творчості, високої педагогічної етики і моралі, ділової принципності та доброзичливості.

Тож у цей день щиро зичимо Вам невтомного творчого пошуку, успіхів у всіх починаннях, щоденних справах, сміливих планах і сподіваннях. Хай Вас підтримують та надихають рідні люди, розуміють колеги, минають негаразди та непорозуміння. Хай доля збагачує життєвою мудрістю, енергією, натхненням і радістю сьогодення! Бажаємо Вам твердості духу, незгасного ентузіазму, оптимізму, душевного спокою і міцного здоров'я на довгі-довгі роки!

*З найщирішими побажаннями
ректорат та профком*

ОГОЛОШУЄТЬСЯ КОНКУРС НА СТВОРЕННЯ ЕМБЛЕМИ УНІВЕРСИТЕТУ

Вимоги до ескізу емблеми:

- повинен містити логотип університету;
- виконаний в кольорі.

Додаткові вимоги:

- передбачити можливість на емблемі однієї (вертикальної) ручки для носіння.

Умови конкурсу:

- термін подання ескізів до 21 жовтня 2013 року;
- ескізи подавати у виховний відділ університету (навчальний корпус № 6, вул. Лесі Українки, 29, каб. № 12) начальнику - М.Г. Сипі;
- переможець конкурсу буде нагороджений призом у розмірі 500 грн.

ВИХОВНИЙ ВІДДІЛ

ВЕЛИКИЙ УСПІХ НАШОГО МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ

Стипендія ім. Лейна Кіркланда здійснюється за підтримки Польсько-Американського Фонду Свободи і Польсько-Американської Комісії Фулбрайта, які кожного року оголошують відкритий конкурс для кандидатів з України, Білорусі, Росії, а також Молдови, Грузії, Вірменії, Азербайджану, Казахстану і Киргизстану.

У конкурсі на стипендію Кіркланда 2013/14 році взяли участь 313 кандидатів, зокрема, 192 особи з України. Після двох етапів відбору на співбесіду були запрошені 144 кандидати. Рішенням Стипендіальної Кваліфікаційної Комісії Програми ім. Лейна Кіркланда в 2013/14 н. р. стипендію отримали 47 осіб з дев'яти країн.

З України було відібрано 27 учасників. Найбільше стипендіатів представляють сферу економіки та менеджменту (9), права (4), управлінням у сфері охорони навколишнього середовища (3), державну адміністрацію (2), менеджмент культури (2), а також політичні науки (2), журналістику (1), менеджмент недержавних організацій (1), кадри (2), суспільні науки (1).

Програма адресована молодим лідерам, що мають вищу освіту та зацікавлені розвитком демократії, господарства й громадянського суспільства у своїй країні й регіоні.

З ПОСВЯТОЮ!

У Франківий університет прийшло нове поповнення. 1 вересня відбулося посвячення першокурсників. Цього року усі студенти на чолі із ректором, професором Надією Володимирівною Скотною та членами вченої ради вирушили пішою колоною до церкви Святої Трійці, щоб отримати благословення від єпископа Самбірсько-Дрогобицької єпархії Ярослава Пририза на вдалий початок навчального року. Після Божественної Літургії колона під музичний супровід духового оркестру вирушила до скверу біля головного корпусу нашого університету.

За традицією, свято розпочалося із покладання квітів до пам'ятників: Івану Франкові, Тарасу Шевченку, Степану Бандері, Юрію Дрогобичу та до могили ректорів нашого університету: професорів Валерія Скотного та Василя Надім'янова. Це право надали першокурсникам.

З щирим, теплим словом звернулася до присутніх ректор університету, професор Надія Володимирівна Скотна. Побаження першокурсникам та викладачам виголосили: перший заступник голови Дрогобицької районної адміністрації, випускник ліцею та університету С. Рудницький, ксьондз-ректор Люблінського Католицького університету, доктор

У ході виконання Програми стипендіати проходять навчання у вищих навчальних закладах Польщі (2 семестри) і 4-тижневне стажування в державних установах або приватних організаціях країн Європи.

Достойними розробки та впровадження виявилися проекти молодих науковців з Києва (10), Львова (6), Тернополя (3), Полтави (2) і по одній особі з Дніпродержинська, Дніпропетровська, Дрогобича, Вінниці, Житомира, Макіївки, Сіверська, Харкова.

Доля посміхнулася і нашому молодому науковцю - Оресті Євгенівні Карпенко (канд. пед. наук, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти), яка отримала цю стипендію на 2013/14 н. р. у галузі суспільних наук. Проект присвячено проблемам теорії виховання дітей у соціальних інституціях європейських країн. Для неї - це п'ята міжнародна стипендія для проведеної наукового дослідження.

Вітаємо і бажаємо успіху в реалізації науково-дослідницького проекту!

Заступник декана з НДР та колектив соціально-гуманітарного факультету

габітований, професор Антоні Дембінський, студентський капелан о. О. Кекош.

Ректор Надія Скотна, за доброю традицією, вручила символічний Ключ до країни знань та студентський квиток першокурсникам Ірині Кудличук та Роману Іваніву. А Кодекс честі студента Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка зачитав студент І курсу інституту іноземних мов Роман Михайлович.

Новоспечених студентів поблагословив на успішне навчання та окропив освяченою водою капелан університету отець Олег Кекош.

РЕДАКЦІЯ

САРЕПТА - 2013

Нещодавно студенти ДДПУ за клопотанням капелана о. Олега Кекоша мали нагоду побувати у Всеукраїнському християнському таборі "Сарепта", який проходив у с. Дора, неподалік Яремча, серед мальовничої природи карпатських гір, річок та озер. Ця "Сарепта" тривала десять днів, з 4-го по 14 липня. Учасники мешкали у наметах і лише дві рази їм довелося спати у будиночку, який був поряд, через несприятливу погоду.

Щодо моїх особистих вражень і переживань, то я можу з впевненістю сказати, що це був справді фантастичний і незабутній час. Вже у перший день у таборі запанувала атмосфера радості, любові та взаємодопомоги. Кожен намагався допомогти один одному чи то з наметом, чи з речами, чи просто усміхнутися, привітатися, сказати тепле, шире слово. Поступово ця перша хвиля знайомств переросла у другу, ще більшу хвилю відкритості. Я був просто вражений безпосередністю людей, чи, радше, юнаків і дівчат, які повністю відкривали свій внутрішній світ, з усією його красою і "темрявою", якої було значно менше, щоб поділитися і збагатити одне одного. Це, насамперед, можна було відчувати під час гутірок, головною темою яких було пізнання себе і ближнього, та Бога. Все немовби йшло

по висхідній. Першою була тема "чому я тут", далі - "хто я є", наступна - "Христос у моєму житті", четверта - "розкажи про свої таланти, захоплення, звички як і позитивні, так і негативні", п'ята - "ставлення до іншого: хлопця, дівчини, а в майбутньому - співжиття чоловіка і жінки", і, нарешті, "богопізнання". Саме ці теми і стали нашим "полем бою", кожен висловлював свої думки, бачення і переконання. Якраз вищезгадані слова і фрази були цим "камнем спотикання" і предметом численних дискусій. Звичайно, тут можна писати багато, але важливим є лише одне: ці наші зустрічі, наші суперечки, наша розмова з кожним зокрема, була розмовою, позбавленою цього пафосного офіціозу, цієї протокольної поведінки, була просто розмовою двох, трьох, семи, а в моєму випадку десяти, друзів. Звичайно, це я помітив і побачив у своїй групі, бо не було можливості побувати у інших, але я впевнений, що там панувала та сама простота, щирість, відкритість і любов, як вершина не лише усіх чеснот, але й усього.

Два останні дні були надзвичайно

ЩЕ ОДНА КНИЖКА З ІСТОРИЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА ДРОГОБИЧЧИННИ НАУКОВЦІВ ФРАНКОВОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Наприкінці серпня історичне краєзнавство Дрогобищини збагатилося ще однією науковою монографією "Історія церковно-релігійного життя в селі Уличне на Дрогобиччині (XVI - початок XXI ст.)", авторами якої є: кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії Володимир Галик (автор понад 120 наукових та навчально-методичних праць) та кандидат історичних наук, доцент кафедри давньої історії України та спеціальних історичних дисциплін Юрій Стедик (автор понад 80 наукових та навчально-методичних праць).

За словами авторів, ця книга є реалізацією ініційованої деканом історичного факультету Леонідом Тимошенком широкої дослідницької програми з розвитку історичного краєзнавства Дрогобищини.

У науковому історико-краєзнавчому виданні автори репрезентують історію духовних святинь та церковно-релігійного життя в с. Уличне, що на Дрогобиччині, від першої писемної згадки про церкву до сьогодення. Актуальність даної праці полягає в тому, що ця проблема ще не була предметом спеціального вивчення ані місцевих краєзнавців, ані істориків. У книзі дослідники по-новому трактують окремі сюжети з історії церкви Святої Параскеви та церкви Покрови Пречистої Богородиці. Ними уперше конкретно, цілісно і систематизовано висвітлено історію церковно-релігійного життя в селі. Великий ілюстративний матеріал і чимала кількість додатків, які представили у книзі автори, дають змогу більш детально ознайомитися з особливостями церковно-релігійного життя в селі, зокрема, біографічними відомостями всіх парохів, які тут плідно працювали на культурно-просвітницькій ниві. Книжку автори адресують широкому загалові читачів: мешканцям села Уличне та Дрогобищини, науковцям-краєзнавцям, викладачам, студентам, учителям вищих та середніх навчальних закладів та усім, хто цікавиться історією рідного краю.

Забігаючи наперед, хочемо зауважити, що під науковою редакцією Володимира Галика підготовлена до друку ще одна колективна монографія ("Ш том") з історії цього населеного пункту Дрогобищини, де в коло авторів (близько 10-ти), окрім наукового редактора, входить чимало істориків з урахуванням їх наукової спеціалізації як історичного факультету нашого університету, так і Львівського національного університету ім. І. Франка та Львівського державного університету фізичної культури.

ЗОРЯНА ЗНАК, аспірантка, старший лаборант

цікавими, але і найскладнішими. Я не знаю якими словами передати ту радість, яка нас тоді охопила, не знаю як передати ті почуття і наш стан, ті слізки на обличчях, коли ми прощалися. Натомість тепер я дякую Богу за цей дар, за людей, яких я зустрів, які були і є прикладом для мене, які справді розбудили в мені високі поривання та додали мені ентузіазму, який з плином часу любить згасати. Дуже часто мені повторюють фразу: "Будь реалістом!" Так, це правда. Труднощі завжди бувають, проте, мені б хотілося додати до цих слів ще одне: "Будь реальним оптимістом!" Саме так! Біг без перешкод - це не біг. Тому заохочую всіх молодих людей до участі в таких християнських таборах. І запевняю вас, що це не трата часу, а життя з Богом, з іншими і для інших.

Дякую усім організаторам та учасникам цієї незабутньої "Сарепти".

Свою розповідь хочу закінчити цими останніми словами, які ми вигукнули уже з автобуса отцям і всім керівникам: "Це було фантастично! Це було геніально! Це було надзвичайно! Дякуємо!!!"

СТЕПАН БОБЕР, студент ДДПУ

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

24-26 липня у рамках проекту "Інтеграція наукових середовищ польсько-української прикордонної території" пройшла Міжнародна науково-практична конференція "Забезпечення функціонування трансформованих екосистем прикордонних територій (Україна-Польща)". Організаторами конференції були біологічний факультет Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка та агробіологічний факультет Жешувського університету ім. королеви Ядвіги.

Робота конференції розпочалась із вітального слова Н.В. Скотної, доктора філософських наук, професора, ректора Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка та С.Я. Волошанської, кандидата біологічних наук, доцента, декана біологічного факультету.

На пленарному засіданні із доповідями виступили: Г. Кречківська, викладач, кандидат біологічних наук, С. Монастирська, доцент, кандидат біологічних наук ("Історико-екологічна характеристика відвалів озокеритовидобутку"); Мирон Цайтлер, доцент, кандидат біологічних наук ("Порівняльний аналіз процесів демутації техногенних екосистем Борислава та Стебника у системі едафотоп-фітоценоз"); викладач Н. Коваль, Я. Павлишак, доцент, кандидат сільськогосподарських наук ("Вивчення аро-

матичних лікарських рослин Передкарпаття"); викладач Л. Слободян ("Процеси заростання територій хвостосховищ Стебницького калійного заводу "ДГХП Полімінерал"); А. Дзюбайло, професор, доктор сільськогосподарських наук, О. Перегрим, науковий співробітник, кандидат сільськогосподарських наук ("Формування урожайності насіння люпину вузьколистого на деградованих ґрунтах Передкарпаття"); М. Шпек, доцент, кандидат сільськогосподарських наук, Г. Коссак, доцент, кандидат педагогічних наук, магістр М. Корецька ("Вплив комплексних мінеральних добрив на біологічні особливості редьки олійної в умовах Передкарпаття України"); Г. Ковальчук, доцент, кандидат біологічних наук ("Порівняльний аналіз адаптаційних можливостей серцево-судинної системи та рівня фізичного стану студентів біологічного факультету педагогічного університету у процесі навчання"); М. Шпек, доцент, кандидат сільськогосподарських наук, Г. Коссак, доцент, кандидат педагогічних наук, В. Стахів, доцент, кандидат біологічних наук ("Екологічне

виховання як засіб формування ціннісних орієнтацій в учнівської молоді"); старший викладач В. Кавчак, викладач Р. Стедик ("Соціально-екологічне виховання майбутніх вчителів у сучасних умовах розвитку національної освіти"); Л. Кропивницька, доцент, кандидат технічних наук, О. Стаднічук, доцент, кандидат хімічних наук, М. Платонов, доцент, кандидат хімічних наук, Г. Михалина, доцент, кандидат хімічних наук, С. Козак, професор, кандидат хімічних наук, старший викладач Л. Одосій, науковий співробітник Г. Гришук ("Екологічна оцінка військових об'єктів на прикордонних територіях Львівської області"). Багато доповідачів було також із Жешувського університету ім. королеви Ядвіги.

В рамках проекту пройшло декілька екскурсій: у м. Борислав (ознайомлення з техногеннозміненими територіями Бориславського озокеритового родовища); виїзд по маршруту Дрогобиць - Сколе - Мукачєво - Ужгород (огляд об'єктів Національного парку "Сколівські Бескиди"); поїздка у м. Ужгород; екскурсія у замок "Паланок" м. Мукачєва; поїздка у Національний парк "Синевир".

РЕДАКЦІЯ

II МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ НАФТОВИКІВ

29-30 серпня 2013 р. у м. Бориславі відбувся II Міжнародний Форум нафтовиків. Спів-організатором Форуму є біологічний факультет університету. В рамках Форуму відбулась Міжнародна науково-практична конференція "Шляхи подолання екологічних проблем на досвіді міст Західної Європи та України постраждалих від тривалого використання нафти".

Тематичні напрями роботи конференції: техногенно-соціальні та екологічні проблеми

територій гірничих розробок; охорона та раціональне використання природних ресурсів; проблеми впровадження засад сталого розвитку у муніципалітетах; збалансоване природокористування, біологічне та ландшафтне біорізноманіття; моніторинг довкілля; медико-біологічні проблеми забруднення навколишнього середовища.

РЕДАКЦІЯ

державному університету ім. І. Франка на економічному факультеті відділення "механізована обробка" (1973-1979) і здобуває кваліфікацію інженера-економіста.

Народивши та "поставивши на ноги" дітей, Марія Йосипівна довго не затримується вдома - її чекає робота у рідному Самбірському статистичному технікумі. Принципового й вимогливого викладача економічних дисциплін одразу полюбили студенти, тим більше, що під її чуйним і вмилім керівництвом групи завжди посідали призові місця на різних конкурсах, отримували заохочувальні поїздки до Ленінграда та інших міст. Пройшли роки, а вихованці й досі пам'ятають свого куратора, спілкуються з нею і дякують за повчання та поради.

З вересня 1999 року Марія Йосипівна є методистом відділення заочної освіти на соціально-гуманітарному факультеті, заступником декана з виховної роботи, а згодом - старшим викладачем кафедри практичної психології. Всю свою енергію і творчий запал втілює не лише в наукову працю, - сьогодні науково-методичний доробок М.Й. Теплої налічує понад 30 статей і методичних посібників, а й в організацію та проведення студентами загальноміських виховних заходів (за їх вдале проведення нагороджена грамотами міського голови Самбора та ректора Дрогобицького педагогічного університету), в активну участь у "Лемківській ватрі" (чоловік - етнічний лемко).

Математик за покликанням, вона завжди залишається ніжним ліриком у душі. Який у неї чудовий голос, а які поетичні скарби іноді вихлопують назовні з її творчого ества! Марія Тепла така сильна і така, водночас, слабка жінка... На щастя, збоку є сильне плече люблячого, розуміючого чоловіка.

Сьогодні Марія Йосипівна, окрім наукової діяльності, цілковито присвячує себе дітям і онукам (а їх наразі четверо!). Вірить, що з Божою поміччю її енергії вистачить ще на десятьох. Життя складне, але жити треба вміти, і любити життя треба вміти! Марія Йосипівна Тепла вміє любити життя. Тож нехай їй надалі щастить на довгому життєвому шляху!

КОЛЕКТИВ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

МАТЕМАТИК З ДУШЕЮ ЛІРИКА (ГАРНЕ СЛОВО ПРО КОЛЕГУ)

*Качки летять!
Марієчко, - качки...
Качки летять!
У крилах свище небо...
Важкі соми пригублюють гачки,
І жовкне білий світ навколо тебе...*

Та це у Миколи Вінграновського, який пише про осінь, а в Марії Теплої, насправді, це не осінь, принаймні у душі. У неї досі на повну силу буяє літо - сонячне, барвисте й щедre. Таке, як і сама Марія Йосипівна - завжди сонячно усміхнена, до всіх привітна. Тому й люблять цю жінку як талановитого Педагога й мудрого Наставника студенти, обожають як Матір-Берегиню діти, поважають як вірного Друга та Порадника колеги.

Марію Йосипівну Тепло, викладача теорії ймовірностей Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, знає не одне покоління студентів. Адже вона разом з Надією Володимирівною Скотною, Миколою Михайловичем Ярошком та світлої пам'яті ректором Валерієм Григоровичем Скотним стояла біля витоків вищої школи у Самборі, де 1999 року було відкрито соціально-гуманітарний факультет. Як досвідчений методист, цей педагог сприяла збагаченню навчально-методичної бази факультету і докладала чимало зусиль, щоб нелегкий факт соціального працівника здобуло якомога більше молоді.

Яким же був шлях у науку самої Марії Йосипівни? Народилася 28 липня 1950 року у с. Ралівка на Самбірщині в родині всіма поважаючого залізничника Йосипа Миколайовича Загвойського. Разом з братом Степаном (теж продовжить у майбутньому династію залізничників) успадкувала від батька велику людяність, щирість та організаторські здібності. Матуся, пані Розалія, прищепила дітям любов до праці, доброту та поетичність душі. А ще ненька відзначалася талантом вишивальниці (це про неї - "невтомні руки, серце золоте").

Після успішного закінчення школи Марія навчається у Самбірському статистичному технікумі за спеціальністю "механізація обліку" (1965-1969), а отримавши диплом, розпочинає свою трудову діяльність на Закарпатті (місто Виноградів). Там молодому, перспективному спеціалісту доручають організувати машинолічильну станцію, на якій дівчина працює інженером до 1971 року. У 1971-1974 рр. набутий досвід знадобився при створенні Старосамбірської машинолічильної станції. До того ж узгоданий період Марія Йосипівна паралельно навчається у Львівському

СЛОВО ПРО ВЧИТЕЛЯ

"Педагогічне покликання
неможливе без гармонії серця і розуму...".
В. Сухомлинський

Справжній учитель не той, хто вчить, а той, у кого вчать. Істинність цього твердження демонструє **Олександра Євстахіївна Проць** - кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри правознавства, соціології та політології Франкового вузу. Олександра Євстахіївна навчалася у Дрогобицькому державному педагогічному інституті, а після отримання диплома тривалий час працювала у ньому на адміністративній посаді. Закінчивши у 1998 році спеціальний правничий факультет Львівського державного університету ім. І. Франка за спеціальністю "Правознавство" й отримавши кваліфікацію юриста, розпочала науково-педагогічну діяльність як викладач кафедри філософії, а з 2002 року - кафедри правознавства, соціології та політології. У 2006 році була переведена на посаду старшого викладача цієї ж кафедри. З 2009 року стала здобувачем кафедри теорії держави і права Національного університету "Одеська юридична академія" й у 2013 році успішно захистила дисертацію на тему "Правова культура молоді в Україні: загально-теоретичне дослідження" та здобула ступінь кандидата юридичних наук.

Біографія Олександри Євстахіївни чітка й лаконічна - як і вона сама. Не тільки словом, а й власним прикладом Олександра Євстахіївна підтверджує цілковиту відданість роботі, бажання довести кожну справу до успішного завершення. Її педагогічна майстерність включає як глибокі знання дисциплін, які вона викладає, так і досконале

володіння методикою навчання і виховання. Вона завжди готова передати студентам усі свої знання й уміння з базових юридичних дисциплін, які закладають основи фахової підготовки вчителя історії та правознавства. Олександра Євстахіївна приділяє чимало уваги вдосконаленню навчального процесу, підвищенню якості викладання, прищепленню студентам правової культури. Правова культура, на її думку, означає достеменне знання громадянином основ права, законності, своїх прав та обов'язків, передовсім - конституційних.

Пріоритетним напрямом навчально-виховної діяльності Олександри Євстахіївни є індивідуальний підхід до студентів як особистостей, стимулювання їх внутрішніх зусиль до саморозвитку та самовиховання. Її ставлення до роботи серйозне й відповідальне, і не лише до викладання правничих дисциплін. Не випадково уже два роки поспіль Олександрі Євстахіївну визнають найкращим куратором на історичному факультеті, і це сьогодні з гордістю може підтвердити кожен студент академічної групи ІП-31.

У доробку Олександри Євстахіївни - близько 50 наукових та навчально-методичних праць, що є відзеркаленням її непересічного розуму та наполегливої праці.

Є.Д. КОПЕЛЬЦІВ-ЛЕВИЦЬКА,
кандидат юридичних наук, доцент

З ПЕРШИМ ДВАДЦЯТИРІЧЧЯМ ТРУДОВОГО СТАЖУ!

Олена Миколаївна Веселовська у День працівників освіти відзначатиме ще й 20-річчя своєї праці у колективі Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка. Через те, що посада інспектора навчального відділу у 1993 році була її першим робочим місцем, то наша колега записує у свою трудову книжку першу двадцятку трудового стажу.

Уродженка старовинного Коростеня на Житомирщині після здобуття середньої освіти у рідному місті поступає у Тернопільський державний педагогічний інститут, виходить заміж за дрогобичанина, теперішнього доцента факультету фізичного виховання Анатолія Петровича Веселовського, і переїжджує у Дрогобицький державний педагогічний інститут.

З 1993 року і дотепер Олена Миколаївна працює у навчальному відділі, який порівняно недавно перейменували у навчально-методичний відділ. Їй доручено важливу ділянку роботи: організація і контроль за конкурсним заміщенням посад професорсько-викладацького складу. Від її вчасного попередження викладачів про завершення контракту, оголошення конкурсів на вакантні посади, отримання документів від претендентів на посади, підготовки документації на засідання конкурсної комісії залежить як кадрове забезпечення навчального процесу, так і людські долі.

Крім того, старший інспектор О. Веселовська веде штатний розпис професорсько-викладацького складу університету, слідкує, щоб кількість посад викладачів університету не перевищувала нормативну, облікує навчальну роботу усіх погодивників нашого навчального закладу. Перелік інших, не менш важливих, доручень Олени Миколаївни ледве вміщається на двох сторінках.

О. Веселовська передає свій досвід оформлення ділових паперів студентам, викладаючи українську мову (за професійним спрямуванням) на умовах погодинної оплати праці. Олена Миколаївна - досвідчений працівник, який уміло допомагає молодшим колегам при виконанні ними своїх функціональних обов'язків. До відвідувачів відділу ставиться чуйно, підказує їм, як розв'язати ту чи іншу проблему. За товариськість, життєрадісну натуру, ініціативність колеги неодноразово обирали Олену Миколаївну профгормом навчально-методичного відділу.

Вітаємо Олену Миколаївну з професійним святом, бажаємо їй особисто та сім'ї щасливого майбуття і Божого благословення!
КОЛЕГИ ПО РОБОТІ

слов'язознавства Київського славистичного університету.

Ця тендітна і завжди чарівна жінка тонко відчуває красу світу, обожнює квіти, особливо білі троянди, знає напам'ять безліч чудових поезій, але найчастіше цитує рядки видатного східного вченого та філософа-лірика Омара Хайяма.

Без сумніву, мета творіння - ми,

І вічне джерело пізнання - ми.

Якщо все створене навколо, - перстень,

То найцінніша в нім прикраса - Ву!

КОЛЕКТИВ

ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

ЖИТТЯ ОКРАСА І ЖИТТЯ ПРИКРАСА...

Осінь п'ярко пахне літом, медами, буйним різноквітттям і передчуттям свята, - Дня вчителя - найбільшої і чи не найголовнішої професії людства. Життєва стежина кожного освячена лагідними руками і тієї першої, незабутньої Вчительки, і глибокими, мудрими, вивіренними порадами Наставників, що виформували нас як науковців-дослідників, фахівців-словесників. Не одне покоління філологів нашої альма-матер мало щастя пройти чудову школу професійного становлення під керівництвом професора **Алли Костянтинівни Смерчко**.

Алла Костянтинівна Смерчко належить до філологів-русистів покоління 60 - 70-х років, яке було сформовано під впливом ідей семантичної школи В. Виноградова, Б. Успенського, М. Шанського, В. Архангельського та інших. Народилася у родині військового фельдшера 4 січня 1943 року в Красноярському краї. Після закінчення історико-філологічного факультету Великодільського державного педагогічного інституту працювала викладачем кафедри російської мови; пізніше навчалася в аспірантурі при Тульському державному пединституті ім. Л. Толстого. 1974 року А. Смерчко успішно захистила кандидатську дисертацію, присвячену дієслівним фраземам високого стилю російської літературної мови другої половини XVIII ст. 1979 року молодому науковцеві було присвоєно вчене звання доцента, а 2004 року - професора кафедри слов'янських мов.

Тривалий час (з 1981 до 1999рр.) Алла Костянтинівна очолювала кафедру російської мови, а згодом - слов'янських мов Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка. За час її керівництва кафедра інтенсивно розвивалася у різних напрямках - науковому, методичному, кадровому.

На кафедрі зберігалися кращі традиції, які започаткували досвідчені педагоги Н. Голубєва, Н. Громова, О. Тарасюк, О. Шестакова, Т. Костіна, а також запроваджувалися нові підходи до організації навчального процесу, наукового та фахового зростання молодих викладачів, їхньою всебічною інтелектуально-духовного розвитку.

Під керівництвом Алли Костянтинівни проводилися неординарні наукові семінари, круглі столи, тижні мови, конференції різних рівнів, зокрема з проблем мовної білінгвізму, фразеології тощо.

Троє аспірантів професора А.К. Смерчко успішно захистили кандидатські дисертації. Упродовж багатьох років вона керує кафедральною науковою темою, плідно працює як славіст-фразеолог, є автором і співавтором численних наукових та навчально-методичних праць, укладачем словників та посібників. Нагороджена медаллю "Ветеран праці".

Ми також знаємо Аллу Костянтинівну як ерудовану, глибоко інтелігентну людину, доброзичливу колегу, непересічного педагога, турботливу дружину й безмежно люблячу матір, трепетну берегиню родинного вогнища. Шляхом матері-філолога пішов її син Антон, який після закінчення філологічного факультету нашого університету успішно захистив кандидатську дисертацію і зараз викладає в Рівненському інституті

ВЕЛИКИЙ ТОЙ УЧИТЕЛЬ, ЩО ПРОЙМАЄТЬСЯ СПРАВОЮ, ЯКОЇ НАВЧАС

Із розмаїттям золотих перевесел до нас у гості знову поважною ходою поспішає славне освітянське свято, сповіщаючи наукові злети, плоди за щедрість душі освітан та їх високе служіння обраній справі.

Життєвий килим нашого колеги **Григорія Михайловича Коссака** є вигаптований нитками наполегливості, самовідданості та жертвності праці. За плечима у нього - пошуки, злети і досягнення.

Закінчивши СЗШ № 2 у рідному місті Дрогобич, Григорій Михайлович ази науки підкоряв у Самбірському медичному училищі на фельдшерському відділенні, а згодом - у Львівському національному університеті ім. І. Франка за спеціальністю "Біологія", отримавши кваліфікацію "Викладач біології та хімії". Зазначаємо, що магічна аура науки допомогла п. Григорію писати кандидатську дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата педагогічних наук, а відтак - успішно її захистити.

У своєму житті, де б не працював Григорій Михайлович (чи то фельдшером здоров'я пункту Медсанчастини нафтовиків, чи вчителем біології у СЗШ м. Дрогобич), завжди зарекомендував себе як добросовісний працівник, оскільки його сумлінність у поєднанні з

доброзичливістю захоплювала тих, з ким йому доводилось працювати.

Зазначаємо, що Григорій Михайлович вже більш як 10 років працює на кафедрі біології біологічного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка. Проїшовши шлях від викладача до доцента, у 2007 році Григорій Михайлович став заступником декана цього факультету з виховної роботи.

Завжди будучи наполегливим у свої діях, енергійним і талановитим учи-

телем, Григорій Коссак і дотепер вміло поєднує вчительську справу СЗШ № 4 м. Дрогобич із викладацькою та науково-педагогічною діяльністю біологічного факультету. Оскільки йому властиві невгамовна працьовитість, наукова нива щедро колоситься: його педагогічному перу належить понад 30 наукових публікацій навчально-методичного характеру. Сферою його наукових інтересів виступають педагогічні аспекти становлення особистості учня та студента в умовах входження в Болонський процес.

А ще Григорій Михайлович є справжнім порадиником, товаришем, з ним завжди комфортно, бо жартівливе слово бринить як справжній еліксир життя - еліксир зцілення та молодості. Його вдалі та дотепні жарти підбадьорюють колег і життєва дорога кожного наповнюється великим світлом любові та розуміння, оптимізму у завтрашній день.

Напередодні освітянського свята вітаємо свого колегу і зичимо ще більшої бадьорості, позитивної налаштованості для втілення цікавих ідей на шляху до славних наукових здобутків.

КОЛЕКТИВ БІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

ПЕДАГОГ-НАУКОВЕЦЬ

Володимир Михайлович Цмоць - професор

кафедри теоретичної фізики і методики викладання фізики інституту фізики, математики та інформатики Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач спільної науково-дослідної лабораторії матеріалів твердотільної мікро-електроніки (СНДЛ МТМЕ). Працює в університеті з 1961 року.

Володимир-Мирослав Михайлович Цмоць народився в м. Івано-Франківськ, 01.01.1935р., освіта вища (у 1956 році закінчив Львівський державний педагогічний інститут за спеціальністю "Вчитель фізики і математики"). У період червень 1956 - грудень 1958 рр. служив у рядах Радянської Армії. З грудня 1958 р. працював учителем фізики у Городоцькій СШ, а з січня 1959 року по вересень 1963р. - директором Добрянської восьмирічної школи Городоцького району Львівської області. У 1963-1967рр. був обраний депутатом Городоцької районної Ради депутатів трудящих і головою мандатної комісії.

З вересня 1963р. по цей час працює у

Дрогобицькому державному педагогічному університеті ім. І. Франка на посадах асистента, старшого викладача, доцента, професора. Читав і читає курси лекцій з різних розділів загальної фізики, курси термодинаміки та статистичної фізики, проводив і проводить практичні та лабораторні заняття. Обирався заступником декана та деканом фізичного факультету. У 1968-1971рр. навчався в аспірантурі у Львівському університеті та в Ленінградському фізико-технічному інституті ім. А.Ф. Іоффе. У 1973 р. захистив кандидатську дисертацію, в 1996р. - докторську дисертацію.

Зважаючи на важливість наукової тематики та високий рівень наукових досліджень В.М. Цмоця, у 1987 р., наказом Президента Академії наук УРСР та Міністра освіти УРСР (№ 195/82 від 20.03.1987р.) у Дрогобицькому державному педагогічному інституті ім. Івана Франка створено спільну науково-

дослідну лабораторію АН та МОН України. Науковим керівником лабораторії призначено доцента В.М. Цмоця. На сьогоднішній день за результатами виконаних досліджень співробітниками лабораторії захищена одна докторська та 6 кандидатських дисертацій. Сьогодні підготовлені до захисту ще одна кандидатська дисертація і на завершених докторська дисертація.

Володимир Михайлович є автором та співавтором більше 300 наукових публікацій, у тому числі 2 навчальні посібники з фізики твердого тіла та молекулярної фізики, є автором 10-х патентів (авторських свідоцтв). Приймає активну участь у тематичних наукових конференціях, які відбуваються на Україні і за кордоном. Водночас Володимир Михайлович є активним учасником в організації наукових конференцій, які проводяться на базі Дрогобицького педуніверситету. Разом із співробітниками лабораторії веде плідну наукову співпрацю з ведучими науковими установами Росії, Болгарії, Словаччини, Польщі, Греції, Німеччини, Китаю, Японії та ін.

Вітаючи Вас зі святом, Володимире Михайловичу, від щирого серця бажаємо міцного здоров'я на довгі літа, щастя, благополуччя, невичерпної наснаги, Божої благодаті у мирі, любові та злагоді!

КОЛЕКТИВ КАФЕДРИ ТЕОРЕТИЧНОЇ ФІЗИКИ І МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ФІЗИКИ

ВИКЛАДАННЯ - НАЙШЛЯХЕТНІША СПРАВА

Студентські роки завжди запам'ятовуються найяскравішими подіями, як-от першою парою, знайомством з викладачами і одногрупниками, спільними подорожами та святкуваннями... Приємно, коли таких подій багато, а ще приємніше, якщо ці події безпосередньо пов'язані з навчальним процесом. Так сталося і у нашому випадку, коли на першому занятті нас зустрів усміхнений, харизматичний, вимогливий і надзвичайно професійний викладач кафедри практики німецької мови **Роман Богданович Шевців**.

Цей день запам'ятався назавжди, як і кожне наступне заняття з німецької мови, яке відзначалося добродушною атмосферою і справжнім діалогом між студентами та викладачем, було сповнене піснями і жартами, жвавими дискусіями та цікавими інсценізаціями. Оразу стало зрозуміло, що Роман Богданович фанат своєї справи і нам надзвичайно пощастило, адже він зумів

передати нам свої знання і своє захоплення предметом, а щонайголовніше - навчив нас бути вимогливими до себе і ніколи не зупинятися на досягнутому. Це завжди мотивувало і стимулювало до роботи над собою. А як приємно було нам, тоді ще студентам, бачити здивовані очі носіїв мови, яким важко було повірити, що так добре німецькою мовою можна оволодіти у Дрогобицькому університеті!

Вже 10 років ми самі стоїмо в аудиторії на місці викладача, але досі часто ловимо себе на думці, що наслідуємо манеру викладання Романа Богдановича, його форми роботи зі студентами, намагаємося привити їм таку ж любов до мови. З упевненістю можна сказати, що не одне покоління вчителів та викладачів завдячує йому не лише своїми знаннями німецької мови, а й формуванням характеру. Тому, від імені усіх випускників, дякуємо Вам, Романе Богдановичу, за колосальний досвід та знання, за Вашу самовіддану працю на ниві популяризації фаху у стінах нашої Alma mater та за її межами.

**ОЛЕНА ЛЯХОВИЧ ТА
НАТАЛІЯ ДАШКО,
викладачі кафедри практики німецької
мови**

ВІТАЄМО ІЗ ЮВІЛЕЯМИ!

Колектив факультету фізичного виховання ДДПУ ім. І.Франка від щирого серця вітає **Романа Григоровича Кушніра** а із 50-річчям. Сердечно бажаємо Вам довгих років життя та міцного здоров'я, невичерпної енергії і наснаги у всіх Ваших добрих справах. Хай у Вашому домі завжди панують мир і злагода, у серці - доброта, а у справах - мудрість та виваженість. Нехай доля і надалі буде прихильною до Вас, а Ви залишайтеся людиною, у чиєму серці знаходиться місце і для родини, і для роботи, і для друзів.

тут Ви змогли себе реалізувати як викладач, тренер, наставник.

Працюючи в колективі викладачів чи студентської молоді, захоплюючись Вашим вмінням розуміти людей, шанувати в кожному гідність, підтримувати словом і ділом, бо велике щастя мати вчителя та колегу доброго, широкого, який навчає бути Людиною.

Тож, сьогодні дозвольте нам привітати Вас такими

рядками:

**Нехай же лине наше привітання
В осінню днину принесе тепло,
Щоб Ваша молода душа світала,
А для печалі місця не було.
Хай серце Ваше завжди щедрим та
здоровим буде
І широко відкритим для людей.
Бажаємо Вам, щоб кожне
починання
Було успішним втіленням ідей,
Нехай людська повага і визнання
Крокують поруч з Вами в майбуття.
Любові Вам і злагоди в родині,
Не знати горя, смутку і біди,
Хай прибуває щедро Ваш щодини
Із сонця й вітру, із роси й води!**

**З повагою КОЛЕКТИВ
ФАКУЛЬТЕТУ ФІЗИЧНОГО
ВИХОВАННЯ**

З РОСИ І ВОДИ

У ці прекрасні осінні дні хочемо щиро привітати з нагоди 50-річчя з Дня народження чарівну жінку, люблячу маму, талановиту піаністку, провідного концертмейстера, хорового диригента **Галину Григорівну Коваль**.

Народилася Галина Григорівна у м. Дрогобич 17 жовтня 1963 р. Її батько - Григорій Теодорович Коваль - відомий хоровий диригент, педагог, аранжувальник, з дитинства прищеплював любов до музики. Наполегливою була дорога знань пані Галини: у 1982р. закінчила Дрогобицьке державне музичне училище ім. В. Барвінського (кл. ф-но О. Мундяк), у 1988 р. - музично-педагогічний факультет Дрогобицького державного педагогічного інституту ім. І.Франка, у 2007 р. - магістратуру ДДПУ ім. І.Франка. З 1989 р. - Галина Григорівна концертмейстер, а з 2002 р. - провідний концертмейстер кафедри методики музичного виховання і диригування ДДПУ ім. І.Франка. Акомпаніатор Районного будинку культури (1986 р.), концертмейстер Бориславської дитячої музичної школи (1987 р.). Пані Галина - керівник народної жіночої хорової капели "Лілея" Дрогобицького районного Народного дому. Автор фортепіанних супроводів, автор ряду збірників з власними супроводами:

"Мелодія весни", "Л. Яким "Дзвіночок кличе", "Прикарпатські лілеї".

Добросердечна, щира, відкрита, світла у своїх помислах Галина Григорівна. Колеги відзначають у ній працьовитість, організованість, професіоналізм.

Отож, увесь дружній колектив музично-педагогічного факультету щиро вітає Ювілярку! Творчих Вам злетів, радісних і сонячних днів життя!

**Ваш ювілей - не тільки
Ваше свято,
Радіють Ваші рідні й друзі
теж.**

**Хай Бог пошле їще років багато,
Здоров'я, щастя, радості без меж!
Нехай добром наповнюється хата,
Достатком, щирістю і сонячним
теплом.**

**Хай буде вірних друзів в ній багато,
Прихильна доля огорта крилом.
А весні будуть світлі, легкокрилі,
Не буде втомі ладіоним рукам.**

**Нехай здійсниться те, що не збулося
І добре серце не підкориться рокам!**

**За дорученням колективу музично-педагогічного факультету
ХРИСТИНА ГОЛУБІНКА,
викладач кафедри методики
музичного виховання і диригування**

Щиро вітаємо шановну **Оксану Іванівну Гевко** із 45-річчям!

**Журавлиним ключем відлітають літа,
Ювілей вже на Вашім порозі,
Але серцем своїм Ви завжди молода,
Хоча юність вернути не в змозі.
Хай калиновий куц щедро квітне в дворі,
Солов'ї хай щебечуть грайливо,
І щоб сонце сяло ще довго вгорі,
І жилися щоб довго щасливо!
Нехай душа ніколи не старіє,
На білій скатертині будуть хліб і сіль,
Своїм теплом хай завжди сонце гріє,
Слова подяки линуть з відусінь.
В житті нехай все буде, що потрібно,
Без чого не складеться життя:
Любов, здоров'я, щастя, дружба
Та вічно молода душа.**

**КОЛЕКТИВ КАФЕДРИ
ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВИТИ**

Біологічний факультет звітує**ЕКОЛОГІЧНА ПРАКТИКА - 2013**

Традиційно навчальний процес для студентів I-II курсів напряму підготовки "Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування" закінчується проходженням загальноєкологічної та ландшафтно-екологічної практик.

Це одна з важливих складових їх підготовки. Адже для майбутніх екологів вивчення екологічних дисциплін неможливе без польового досвіду, який вони і отримують під час їх проходження. За відведені для польових практик три тижні студенти поповнили свої знання про різноманітні типи ландшафтів, екологічні особливості рослинного і тваринного світу Передкарпатського регіону, про вплив людини на довкілля та його наслідки.

Розпочиналася практика з урочища Помірки, де студенти розмістилися на базі "Смерічка" у наметовому містечку. Вони побували у лісових масивах Доброгостівського лісництва, дослідили різноманітні види ландшафтів та вивчили основні лісоутворюючі породи. Відвідали рекреаційні комплекси м. Трускавець та смт. Східниця, де мали можливість ознайомитись з організацією джерел мінеральних вод та особливостями їх застосування. Великий інтерес, особливо у першокурсників, викликали явища техногенного карсту та хвостосховища калійного виробництва на околицях м. Стебник де тривають роботи з повернення розсолів у шахти. Цікавою та повчальною була екскурсія на метеорологічну станцію м. Дрогобича, на якій студенти ознайомились з методиками вимірювання основних параметрів середовища.

Друга частина практик проходила у смт. Підбуж. Тут студенти мали можливість докладніше вивчити гірські лісові ландшафти, гірські водні ландшафти, побачити наслідки ерозії на схилах берегів гірських річок та боротьбу з цим явищем. Побували на насосній станції "Уріж", звідки відбувається водопостачання населення м. Дрогобич. Ознайомились із організацією насосної станції, з методиками проведення аналізів якості питної води та облаштуванням зон санітарної охорони водозабору.

Поряд з навчанням, не забували про оздоровлення і дозвілля. Зокрема, студенти побували на каскаді водоспадів в смт. Підбуж, відвідали музей-садибу Івана Франка та екологічну стежку у селі Нагуєвичі. Також студенти збирали гербарний матеріал, лікарські рослини та зоологічні об'єкти.

Студенти під час практики побачили багатство природи та наслідки неграмотного втручання людини в перебіг природних явищ та процесів, що допоможе сформувати у них світогляд справжнього еколога.

**Л. СЛОБОДЯН, І. БРИНДЗА,
викладачі кафедри екології**

Наші спортивні досягнення**ВІТАЄМО!**

Студента VI курсу факультету фізичного виховання Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка **Тараса Сала** за зайняте II місце у традиційному Міжнародному марафоні "Koral" (Республіка Польща)

Біологічний факультет звітує**ПОЛЬОВА ПРАКТИКА У СТУДЕНТІВ БІОЛОГІЧНОГО
ФАКУЛЬТЕТУ В ДРОГОБИЧІ**

З перших днів липня студенти-біологи проходили польову практику у м. Дрогобич, а саме - у оздоровчому санаторію-профілакторію ДДПУ ім. І. Франка, де ми мали можливість ознайомитися з цим містом та його околицями, а також вивчити його історію, фауну і флору. Кожен день у санаторії був різноманітним і цікавим. Під час цієї десятиденної практики, і мали змогу побувати у Трускавці, де відвідали Трускавецький курортний парк. Там ми весело провели час і частково ознайомилися з флорою і фауною міста, а також побували у Красзнавчому музеї, який зацікавив історією та красою. Ще одним захоплюючим днем під час практики було проведення нашого часу на озері ім. І. Франка, там ми ознайомилися із флорою водойми. Прилегла територія до озера зачарувала нас своєю неповторною красою. Наступною нашою подорожжю була поїздка до старовинного міста Лева, культурної столиці не тільки України, а й всієї Європи. Старенькі вулички Львова нашіптували нам свою давню історію, яка припала кожному до душі. Одна із доріг цього

прекрасного старовинного міста привела нас до Львівського національного університету ім. І. Франка, де ми завітали на біологічний факультет цього університету і відвідали зоологічний музей, який є одним із найстаріших університетських музеїв Європи і був заснований у 1784 році. Фонди Музею зоології презентують тваринний світ усіх акваторій земної кулі і всіх континентів. Наукові колекції музею налічують більше 178 тис. експонатів, біля 10 тис. із яких формують експозицію. Із особливою увагою можна виділити ентомологічні колекції.

До унікальних експонатів належать колекції птахів України, а також колекції, які були зібрані в Південній Америці та Австралії, Південно-Східній Азії, Кореї та на Далекому Сході. Завдяки екскурсії у зоологічному музеї ми збільшили свій "багаж" знань.

Під час прогулянки центром Львова ми зустріли "дівчину - метелика", яка запросила нас на виставку живих метеликів, де екскурсовод розповів нам історії - цікавинки про метеликів. Ще однією подією нашої групи було відвідання села, де народився Іван Франко - Нагуєвич.

Таким чином, під час польової практики у Дрогобичі, ми відвідали надзвичайно багато чудових місць, а також ознайомилися з місцевою флорою та фауною цього краю.

**ЛІЛІЯ ВІНЦІВ, МАРІЯ ДУМАС,
студенти біологічного
факультету
групи БХ-11**

**СТУДЕНТИ-БІОЛОГИ НА ПОЛЬОВІ ПРАКТИЦІ
У С. ДОВГЕ-ГІРСЬКЕ**

Мальовниче бойківське село Довге-Гірське лежить на березі річки Стрия, на південь від Дрогобича в горах Карпатах. Це останнє село Дрогобиччини від південної сторони. Час заснування села 1312 рік.

Це надзвичайно красива місцевість із різноманітною флорою і фауною, тому біологічний факультет ДДПУ ім. І. Франка проводить свою навчально-польову практику саме там.

Під час перебування на практиці у с. Довгому-Гірському, ми проживали у Довжанській СЗШ І-ІІІ ступенів. Відвідали дамбу, яку в давні часи хотіли затопити і зробити на її місці сховище ядерних боеголовок або підводну атомну електростанцію. За розповідями селян, річка Стрий тече між двома гірськими хребтами. Дамба мала перегородити ці хребти утворивши величезне водосховище. Відповідно, все мало затопитися. Під водою мали б опинитись кілька сіл та пару десятків кілометрів мальовничої долини, де зараз відпочивають люди. Проте, село залишилось неушкодженим. Зараз знову планують його затопити, але не все, а лише певну частину. Будівництво міні ГЕС планують до 2014 р.

Також ми побували на озерах, на одному з яких мали можливість побачити Рожеве латаття (*Nymphaea gosa*). По дорозі ми пероходили підвісний міст над рікою Стрий.

Далі помандрували на найвищу в Дрогобичському районі гору Коньову висотою 889 метрів. Так її називають місцеві жителі. Нещодавно на цій горі встановили сталевий хрест, заввишки близько 7 метрів. Все село кожного року на свято Чесного Хреста піднімаються на цю величну гору, де проводиться Богослужіння. Також під час перебування на горі, ми побачили усю різноманітність цього мальовничого місця і зустріли декілька Червонокнижних видів, один із них це

Махаон (*Papilio machaon*).

За несприятливих погодних умов, ми проводили спортивні змагання, в яких участь брали дві команди "Каструльки зелені" та "Легион", капітанами команд були Марія Гиряк та Мар'яна Брухаль. Суддею був керівник польової практики В.І. Стахів. Перемогу здобула команда "Легион" з відривом всього в один бал.

Також ми побували на водоспаді, який розташований на потоці Лазний, за кілька кілометрів на південний схід від села Довге-Гірське, в межах Національного природного парку "Сколівські Бескиди". Висота падіння води - 12 м, ширина близько 2 м. Водоспад складається з 3 каркасів, і є притокою річки Стрий. Шлях до водоспаду був нелегким, проте нам вдалося подолати усі перешкоди. Дорогою назад ми зупинилися на галявині, де збирали рослини для гербарію, та безхребетних тварин для колекцій.

Завершальною частиною нашої практики було село Довге-Гірське, яке вразило нас своєю красою та неповторністю, різноманітністю флори та фауни. Висловлюємо подяку директору школи, що вона на час проходження практики дозволила нам перебувати у цьому приміщенні. Також дякуємо Оксані Зубрицькій та її сестрі Христині, що вони супроводжували нас під час походів по мальовничих куточках села Довге-Гірське.

**ЛІДІЯ БІЛІНЬСЬКА, ОЛЕНА
КОНДРАТ та РОМАННА СВІРШКО,
студенти біологічного
факультету групи БХ-11**

**НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ОСНОВ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО
ВИРОБНИЦТВА**

Цікавою і пізнавальною формою навчання на біологічному факультеті є навчально-польова практика з основ сільськогосподарського виробництва.

Високий рівень професійної підготовки сучасного вчителя досягається не лише засвоєнням готових знань психолого-педагогічних дисциплін, але й набуттям практичних навичок. Теоретичні положення, з якими студент ознайомлюється на лекційних та лабораторних заняттях закріплюються і поглиблюються при проходженні навчально-польової практики.

Важливою складовою частиною практичної підготовки студентів-біологів є навчально-польова практика з курсу "Основи сільського господарства" на навчально-дослідній ділянці Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка.

Під час навчально-польової практики студент набуває необхідних умінь та навичок по складанню сівозмін, застосування агротехніки вирощування сільськогосподарських рослин, проведення фізіологічних та сільськогосподарських дослідів, проведенню найважливіших аналізів ґрунтів, їх опису, визначення.

Практичні знання, які отримують студенти під час проходження навчально-польової практики нададуть можливість сформувати уміння експериментально-практичної роботи в школі, поглибити професійні вміння організації та здійснення позакласної та позашкільної натуралістичної роботи, екологічного та природоохоронного виховання учнів.

Під час навчально-польової практики з "Осн. сільського господарства" студенти відвідали фермерське господарство (ФГ) "ГалЕкоСад" у м. Городок та Львівську філію ДУ "Інститут охорони ґрунтів України".

Таким чином, на навчально-польовій практиці закріплюються і поглиблюються знання, отримані на лекційних та лабораторних заняттях.

**ІВАН КУЛІНЯК,
голова студентського самоврядування
біологічного факультету**

**ПОЛЬОВА ПРАКТИКА У
СТЕБНИКУ**

Студенти біологічного факультету I і II курсу проходять навчально-польову практику, що є важливою складовою навчального процесу. Її основною метою є закріплення теоретичних знань, набутих під час аудиторних занять.

Студенти I курсу проходили практику в м. Стебник, яке відоме одним з найбільших в Україні родовищ калійних солей, проте, внаслідок екологічної катастрофи 1983 року, воно не експлуатується. Студенти заклали досліди з метою дізнатися, які види рослин найкраще ростимуть на цій території. Ділянку поділили на невеликі квадратики площею 1м, кожен з яких потрібно було перекопати, пересікти, очистити від трави, підготувати рядочки і засіяти наступні культури: коношину, люпин, гречицю та райграс (з різними субстратами: тирса, відходи водоканалу, грибний субстрат, гній). Практика мала тривати з 6 по 12 травня, але, у зв'язку з Великоднем, була перенесена і розпочалась 7 травня.

Перший день практики був найпродуктивнішим, адже ми ще були сповнені сил. Незважаючи на палоче сонце, ми працювали продуктивно і швидко. Звичайно, нам допомагали в цьому і все підказували наші викладачі і керівники практики. Спільними зусиллями та працею наша група змогла справитись із завданням.

**ОЛЬГА ВОЙТКІВ,
ВІКТОРІЯ МЕТРІШ,
студенти I курсу біологічного
факультету**

Які минають люди неповторні...**25 РОКІВ БЕЗ ПРОФЕСОРА ВАСИЛЯ НАДІМ'ЯНОВА**

3 вересня ц. р. на 25 річницю від дня смерті ректора Дрогобицького педагогічного інституту В. Надім'янова біля його могили на цвинтарі зібрался рідні В. Надім'янова, теперішній ректор проф. Н. Скотна, проректори, декани факультетів, ветерани університету. Молитвою та хвилиною мовчання ми вшанували світлу пам'ять мудрого керівника нашого закладу. На могилі вже був вінок, покладений першкурсниками університету у день посвячення їх у студенти університету. Це покладення вінків на могили ректорів В. Надім'янова і В. Скогного вже стало традицією нашого закладу.

Василь Федорович 15 років - з 1973 до 1988 очолював Дрогобицький педагогічний інститут. Згадаємо його сьогодні як керівника, що зумів перетворити наш заклад у районному центрі Львівщини в один з провідних вищих педагогічних закладів не лише України, але й колишнього Радянського Союзу. Досить лише сказати, що у 1975 році наш колектив зайняв призове місце у

республіканському соціалістичному змаганні серед педагогічних інститутів, а в 1980 р. Дрогобицький педагогічний інститут вийшов переможцем соціалістичного змагання серед педагогічних інститутів РСРС і був нагороджений перехідним Червоним прапором Міністерства освіти Радянського Союзу і ЦК профспілки. Неодноразово ми були переможцями серед навчальних закладів міста.

Теперішнім викладачам і студентам відомі понад 40 випусків збірника "Організаційно-методичні матеріали освітньої діяльності Дрогобицького педагогічного університету" і мало хто знає, що ця серія продовжує матеріали комплексної системи управління якістю підготовки спеціалістів у трьох томах, ініціатором створення яких і співавтором був проф. Василь Федорович.

Покійний зумів організувати провідних освітян області і науковців

інституту для написання методичного забезпечення управління якістю навчально-виховного процесу у середній школі. Цей збірник створювався у гарячій дискусії освітян прямо у кабінеті ректора (тепер цю кім. 29 займає навчально-методичний відділ). Загальний обсяг цього збірника - 20 друк. арк.

Василь Федорович завжди дбав про тісну співпрацю педінституту з органами освіти та загальноосвітніми навчальними закладами. Згадаємо лише автобусну поїздку ректора з проректорами, деканами, деякими завідувачами кафедр до кращих шкіл області - в с. Білий Камінь Золочівського р-ну, с. Чижки Пустомитівського р-ну, с. Вузлове Радехівського р-ну. Науковці педінституту отримали нові теми для педагогічних досліджень, а шкільні вчителі довідалися про новинки педагогічної теорії.

Як згадує однокурник В. Надім'янова доц. Михайло Савчин: «Ректор самовіддано трудився до останнього дня».

Таким невтомним трудівником, непересічною людиною, висококваліфікованим менеджером освіти залишиться у нашій пам'яті ректор педінституту проф. Василь Надім'янов.

ЮРІЙ КИШАКЕВИЧ,
проректор Дрогобицького педагогічного університету

ГАЛИНА АРУТІОНОВІЙ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ

Ми з вдячністю та гордістю згадаємо фундатора педагогічного факультету, першого декана - Галину Опанасівну Арутюнову, якій напередодні Дня учителя виповнилося 80 років. На жаль, її сьогодні немає серед нас, бо досить рано закінчилось її земне життя. Але Галина Опанасівна залишила про себе пам'ять у тих, хто з нею працював: викладачів, студентів, випускників, яких вона благословляла у самостійне педагогічне життя.

Вона відзначалася шляхетністю, непересічним розумом, професійним талантом, глибокою моральністю і гуманізмом. Інтелегентна, внутрішньо зібрана, розумна, тактовна, дисциплінована, справедлива, в міру строга, привітна - ось такою постає перед нами Галина Опанасівна. Ця дивовижна жінка вміла все: вчасно прийти на роботу, відчинити двері деканату, простежити за кожним студентом, щоб не запізнився на заняття, щоб вчасно прозвонив дзвоник, привітно посміхнутися, сказати тепле слово і розпочати роботу в деканаті.

Галину Опанасівну поважали всі: викладачі, працівники, студенти. До неї дослухалися, йшли за порадою, відчувачи допо-

могу й підтримку з її боку. І вона нікому не відмовляла, завжди привітно всміхалася і вміло спілкувалася, даючи при цьому цінні настанови або просто дружньо по-материнськи підтримувала.

Як декан це була людина діла і завжди дотримувалася слова. Вона вміла звернутися до студентів, вислухати їх і разом з тим прийняти відповідне власноруч сформульоване рішення. За її керівництвом факультет ПВПК неодноразово займав відповідні місця з навчання та виховання студентської молоді.

Галина Опанасівна читала на факультеті курс лекцій з педагогіки, добре її знала і викладала по-науковому, бо в свій час вдало захистила кандидатську дисертацію з проблеми підготовки студентів до виховної роботи з школярами, яка є актуальною і в наші дні. Вона володіла словом лектора, зачаровувала ним студентів-слухачів, наводила практичні приклади із життя педагогічних персоналій.

Як наставник, вона раділа і сумувала разом з викладачами та студентами, розв'язуючи нагальні проблеми, що

завжди виникали в їхньому житті. Терпимість Галини Опанасівни до всього, що оточувало її, розуміння найтонших спонукальних мотивів і причин різних вчинків студентів, патріотизм, гуманність, високе почуття обов'язку та справедливості, її чуйність, турбота про молодь та людей - ось ті риси, які вирізняли Галину Опанасівну від всіх інших. Вона вміла дивитися і побачити в кожного з нас той добрий початок, який закладено з далекого дитинства, який може проростати і дати добрі плоди.

Галина Опанасівна вважала, що тонкість відчуття людини, емоційна сприйнятливість, вразливість, чуйність, чутливість, співпереживання, проникнення в духовний світ іншої людини - все це осмається, передусім, у роботі, у взаємодії і взаємостосунках між людьми. Тут треба шукати її емоційно-естетичний корінь благородної духовної потреби робити добро, вчити, допомагати іншим.

Колектив педагогічного факультету вважає, що Галина Опанасівна - вчителька за покликанням, педагог за становленням - зуміла залишити свій слід на землі та на факультеті, який уперше відкривала й очолювала певний час, доки не захворіла.

Хай земля для Галини Опанасівни Арутюнової та її чоловіка буде Пухом, а душа її хай живе Вічно. А нам всім залишається Пам'ять про неї, про її добрі справи, про неї як Людину, Вчительку вчителів, Педагога, Наставника.

**КОЛЕКТИВ ПЕДАГОГІЧНОГО
ФАКУЛЬТЕТУ**

Колектив Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка глибоко сумує з приводу передчасної смерті старшого лаборанта кабінету самостійної роботи філологічного факультету **НАДІІ СТЕПАНІВНИ МАКСИМЕНКО**. Розділяємо великий біль втрати з родиною і близькими.

Колектив Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка глибоко сумує з приводу передчасної смерті майстра виробничого навчання інженерно-педагогічного факультету **ПЕТРА БРОНІСЛАВОВИЧА СВІЦІ**. Розділяємо великий біль втрати з родиною і близькими.

ПОДБАЙМО ПРО БЕЗПЕКУ!

На дворі вересень. Закінчується поселення студентів у гуртожитки. Вчорашні випускники, а сьогодні вже студенти, заповнили аудиторії університету, щоб впевнено іти до вершин знань.

Актуальним залишається питання дотримання працівниками і мешканцями гуртожитків норм і вимог охорони праці, пожежної безпеки, безпечного користування газовими та електричними приладами. Адаже будь-яка надзвичайна ситуація, яка може виникнути у результаті нехтування наведеними правилами, особливо у гуртожитках, може призвести до непередбачуваних наслідків. Гуртожиток - це об'єкт із масовим перебуванням людей, тому треба бути особливо пильним та пам'ятати про це.

У нашому навчальному закладі під час літніх канікул виконано значний обсяг ремонтних робіт для створення здорових і безпечних умов навчання та проживання учасників навчально-виховного процесу. Зокрема, проведено плановий ремонт системи опалення навчального корпусу № 7; ремонт газових плиток у приміщеннях гуртожитків № 1, 3; виконано заміну стояків водопостачання гуртожитків № 1, 5; частково

зроблено побілку житлових кімнат та коридорів гуртожитків, профілакторію та аудиторій навчальних корпусів; полагоджено ділянки електромережі. Звичайно, зроблено багато, та ще більше потрібно зробити. Але брак коштів не дає змоги в повному обсязі виконати все те, що заплановано.

Не будемо сьогодні говорити про сумне та наболіле, але інформаційний лист Міністерства освіти і науки України за № 1/9-350 від 20.05.2013 р. змушує задуматися. З цього листа дізнаємося, що минулого навчального року під час навчально-виховного процесу травмовано 9245 вихованців, учнів та студентів, 5 осіб травмовано смертельно, у побуті загинув 701 учень.

З огляду на викладені факти, хочеться ще раз нагадати, застеретти. Будьте пильними та обережними на дорозі, не порушуйте правил дорожнього руху, пожежної безпеки, поведінки на воді та у побуті. І тоді ніщо не затьмарить вашої радості і ваших мрій, які ви плекаете.

М.А. ГУБЦЬКИЙ,
начальник відділу ОП і ТБ